

Oponentský posudek na diplomovou práci Michaly Puchálkové „Sebevražednost seniorů z pohledu pomáhajících pracovníků – okres Karlovy Vary.

Předkládaná práce se zabývá problematikou sebevražednosti seniorů, s konkrétním zaměřením na to, nakolik jsou s tímto jevem obeznámeni a umí s ním pracovat pracovníci pomáhajících profesí. Jedná se o téma dosud nedostatečně reflektované a přitom aktuální a potřebné.

V přehledové části se autorka zabývala suicidálním jednáním, širším kontextem suicidálního jednání u seniorů a specifiky práce se seniory ohroženými suicidálním jednáním. Témata jsou relevantní a přehledně zpracovaná. Přípomínky lze mít k části, kde autorka prezentuje statistická data o sebevražednosti. Tuto část považuji za velmi potřebnou, domnívám se však, že vzhledem ke stoupajícímu počtu populace 65 + není optimální prezentovat vývoj sebevražednosti v absolutních počtech, ale měly být použity relativní hodnoty. Dále by bylo vhodné porovnat relativní počty sebevražd i v různých věkových skupinách 65+, případně je doplnit pro srovnání se sebevražedností v mladších věkových skupinách. Bez této informace není zřejmé, o kolik vyšší je sebevražednost ve vyšším věku v porovnání se sebevražedností v mladších věkových skupinách.

V empirické části autorka prezentuje výsledky kvalitativních rozhovorů, které provedla s pracovníky pomáhajících profesí v okresu Karlovy Vary. Do této části také vhodně zařadila popis okresu se zřetelem na sociální a zdravotnické služby pro seniory. Oceňuji jasný popis výzkumného designu a přehlednou prezentaci výsledků. Zvolená metoda kvalitativní analýzy textu je vzhledem k účelu šetření zcela adekvátní. Mám připomínky ke stanovení „hypotéz“; v kvalitativním výzkumu považuji za vhodnější hovořit o „výzkumných předpokladech“. V této otázce ovšem nepanuje mezi metodology úplná shoda a je možné, že autorka vycházela z terminologie autora, který má na věc odlišný názor.

Z hlediska využití získaných výsledků nepovažuji za zcela vhodnou profesní heterogenitu respondentů. Zkušenosti a informovanost lékaře, faráře, pracovníce v pobytové nebo pečovatelské službě nebo zdravotní sestry se nutně liší a je těžké výsledky souhrnně interpretovat nebo zobecňovat. Pokud nebylo možné nalézt více respondentů (a vytvořit podskupiny homogenní z hlediska profese), bylo by přínosné brát profesi více v úvahu při prezentaci výsledků.

Po stránce jazykové a formální má práce velmi dobrou úroveň.

Otázka k obhajobě: V jaké oblasti/profesi je podle vašeho názoru vzdělávání pracovníků o problematice sebevražednosti nejpotřebnější? Jakou by mělo mít podobu?

Hodnocení: Předkládaná práce podle mého názoru splňuje náležitosti diplomové práce a neobsahuje závažné faktické, metodické nebo jazykové chyby. Doporučuji ji k obhajobě a v závislosti na průběhu obhajoby navrhuji hodnocení *velmi dobře*.

Příloha – hodnocení jednotlivých kritérií předkládané práce

Téma vzhledem k současným potřebám oboru	vysoce potřebné	potřebné	okrajové	irelevantní
Téma vzhledem k možnostem zpracovatele	zvoleno adekvátně	téma je příliš rozsáhlé	téma mohlo být širší	předkladateli chyběla možnost adekvátně téma uchopit
Typ práce	teoretická	kompilační	srovnávací systémy	empirická
Rozsah práce	přiměřený	nedostatečný	příliš velký	
Struktura práce	vyvážená	nevyvážená	s chybějícími významnými teoriemi	s chybějícími daty
Schopnost formulovat vlastní názory/východiska	výborná	velmi dobrá	nejasné vlastní názory/ nejasná východiska	
Stylistika	přiměřená	šroubovitě vyjadřování	vyjadřování příliš hovorové	
Gramatika	správná	s ojedinělými chybami	s množstvím chyb	
Úprava textu	přiměřená	přijatelná	nepřehledná	
Práce s literaturou	přiměřená	zbytečně mnoho citací/ citace zbytečně dlouhé	málo citované literatury	
Využívání zahraniční literatury	přiměřené	citací z cizí literatury je minimum	citace z cizí literatury chybí	
Schopnost kriticky hodnotit prameny	výborná	velmi dobrá	není patrná	
Zpracování přehledu pramenů	správné	s menšími nedostatky	se závažnými nedostatky	
Formulace hlavního problému/ výzkumné otázky	jasná	není zcela jasná	chybí	
Formulace hypotéz	přiměřená	hypotézy se překrývají	hypotézy nejsou formulovány jednoznačně	hypotézy nelze testovat
Metody	zvolené adekvátně, použito více metod	použita jedna metoda, je adekvátní	daly se užít adekvátnější metody	metody nejsou zvoleny adekvátně
Zpracování dat	kvantitativní, statistické	kvalitativní	kvantitativní, třídění prvního stupně	
Praktická využitelnost výsledků	vysoká	dobrá, s výhradou	nejasná	
Naplnění cíle práce	cíl splněn	cíl splněn částečně	cíl se nepodařilo naplnit	
Hodnocení	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje